Issue no. 14
2018
JOURNAL OF ROMANIAN LITERARY STUDIES

THE DEVELOPMENT OF CULTURAL SKILLS IN ROMANIAN AS A FOREIGN LANGUAGE COURSE

Adelina Patricia Băilă
PhD. Student, Babeş-Bolyai University of Cluj-Napoca

Abstract: The process by which foreign students learn the Romanian language is not made up of just assimilating certain grammatical and lexical structures. Taking into account the purpose for which they choose to learn Romanian - they want to study in Romania, to work or even to settle here with their family - it is important to realize that for them the process of learning the language goes hand in hand with the process of assimilating Romanian civilization and culture. Without these two ingredients, their integration into Romanian society is not possible. As we all have come to know, language is the key which unlocks the culture and civilization of a people or nation but simply knowing the language is not enough. Intricate knowledge is required about the way in which people think, express, live, and are a part of the nation's microcosmos. Considering that learning and teaching Romanian as a foreign language is an authentic intercultural dialogue and experience, when we communicate, as part of a lesson, we constantly strive to come up with methods of inserting the notions of culture and civilization into language classes, taking into account certain particular aspects such as: a) the learners come from the same country and speak the same native language, b) the students come from different countries and speak different native languages, c) during the learning process of the Romanian language students live in Romania, d) during the learning of the Romanian language, the students do not live in Romania) e) in addition to the Romanian language course, the students also participate in a course of Romanian culture and civilization, f) the students participate only in a Romanian language course, not in a course of Romanian culture and civilization. In other words, we believe that the development of intercultural abilities takes place concurrently with the emergence of other skills - comprehension, writing, speaking - by equally diverse methods, and its importance should not be ignored.

Keywords: intercultural abilities, intercultural dialogue, integration, language-culture-civilization relationship, teaching activities

0. Argument

Articolul de faţă are ca motivaţie încercarea de a răspunde nevoii studenţilor străini de a se integra în societatea noastră, ajutându-i să depăşească şocul cultural şi să se adapteze la cultura şi civilizaţia românească sau chiar la cea locală. Obiectivul nostru este acela de a scoate în evidenţă importanţa formării competenţei interculturale la studenţii străini concomitent cu formarea celorlalte competenţe. Cu alte cuvinte, considerăm că competenţa culturală este la fel de importantă ca celelalte competenţe, chiar dacă sau mai ales pentru că testarea acesteia se face în afara sălii de curs, în mediul social.

Suntem de părere că, în cadrul cursului de Româna ca limbă străină[1], interdependenţa limbă-cultură-civilizaţie este un fapt firesc şi evident. Desigur, învăţarea limbii române este primul pas pe care studenţii îl fac în procesul de integrare, dar profesorul de RLS trebuie să fie conştient de faptul că, în parcurgerea acestui proces deseori anevoios, cursanţii au nevoie şi de informaţii legate de cultura şi civilizaţia românească şi, mai cu seamă, de cunoaşterea unor elemente ce ţin de viaţa de zi cu zi din spaţiul românesc şi din cel local.

În acelaşi timp, trebuie să ţinem cont de civilizaţia şi de cultura din care provin studenţii noştri, înţelegând nevoia lor de a le menţine pe acestea vii chiar şi în ţara-gazdă. Acesta este contextul în care profesorul de RLS are responsabilitatea, dar şi privilegiul de a înlesni un autentic

[1] În continuare, RLS.

BDD-A28317 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:24 UTC)

dialog intercultural, prin care cursanţii se pot familiariza cu noul *acasă* şi pot împărtăşi aspectele importante din cultura lor, care definesc modul lor de a trăi şi de a gândi, simţindu-se astfel înţeleşi, acceptaţi şi, cu siguranţă, mai puţin singuri (mai ales la începutul şederii lor în România).

Având în vedere cele de mai sus, propunem şi câteva activităţi didactice prin care studenţii pot exersa conţinuturi diverse (de ordin gramatical şi lexical), formându-şi competenţa interculturală împreună cu alte competenţe (de scriere, de vorbire, de comprehensiune).

1. Competenţa interculturală

Definită „extrem de simplist", *interculturalitatea* reprezintă „întâlnirea dintre două sau mai multe culturi diferite"[2]. Într-o lume în care dispariţia graniţelor de orice soi – etnice, religioase, sociale, lingvistice – este tot mai promovată, în care toleranţa pare că ia, din ce în ce mai mult, locul prejudecăţilor, educaţia interculturală nu poate fi ignorată. Aceasta „reprezintă o nouă dimensiune a educaţiei contemporane, într-o societate în care se micşorează distanţa dintre cuvintele Eu şi Celălalt. Necesitatea de a trăi şi de a lucra împreună, de a ne cunoaşte mai profund, de a ne înţelege în situaţii dificile şi de a ne respecta reciproc a devenit imperativ într-o lume globală."[3]

Dacă de această educaţie interculturală beneficiază elevii români care studiază în România, de ea nu pot fi lipsiţi străinii care vin să studieze, să lucreze sau chiar să se stabilească aici. Desigur, atunci când vine vorba de persoane străine ne gândim că primul pas către integrarea în ţara-gazdă este acela de a învăţa limba, căci „limba este calea de acces cea mai sigură spre individualitatea unui popor"[4]. Totuşi, studenţii noştri au nevoie şi de dezvoltarea unei competenţe interculturale, pe lângă cele lingvistice, pentru ca procesul de integrare a lor în societatea noastră să se poată realiza.

În *Cadrul european comun de referinţă pentru limbi străine* se vorbeşte, pe lângă competenţele lingvistice, despre „aptitudinile şi deprinderile interculturale" pe care cursanţii trebuie să şi le dezvolte: „capacitatea de a stabili o legătură între cultura de origine şi cultura străină; sensibilizarea faţă de noţiunea de cultură şi capacitatea de a recunoaşte şi de a utiliza diverse strategii pentru a stabili relaţii cu oameni aparţinând unei alte culturi; capacitatea de a juca rolul de intermediar cultural între cultura sa şi cultura străină şi de a gestiona eficient situaţiile de neînţelegeri şi de conflicte culturale; capacitatea de a depăşi relaţiile superficiale stereotipice.[5]

Contribuirea la formarea competenţei culturale a studenţilor străini se realizează atunci când, în calitate de profesori, suntem conştienţi de relaţia de interdependenţă dintre limbă, cultură şi civilizaţie şi de faptul că aceasta nu poate fi ignorată în cursul de RLS. De aceea, redăm în continuare câteva răspunsuri date de studenţii noştri la întrebarea *Inserarea unor informaţii despre civilizaţia românească în cursul de limbă ţi se pare pertinentă? De ce?*: „...mi se pare pertinentă pentru că eu am ştiut nimic şi noi suntem în Cluj pentru un an şi este important să cunoaştem mai bine cultura." (Franţa), „Da, pentru că limba şi cultura sunt întotdeauna legaţi. Studenţii încep să au o legătură (mai) emoţională cu limba." (Germania), „Mi se pare foarte pertinentă. Limba identifică un popor, dar un popor nu este numai ceea ce vorbeşte, dar şi ceea ce trăieşte şi cum trăieşte." (Italia), „Mi se pare pertinentă şi interesantă inserarea informaţii despre civilizaţia românească pentru că, în opinia mea, limba şi cultura au legătură tare." (Italia)

„Toleranţa faţă de aspectele mai puţin cunoscute şi căutarea celor complementare trebuie să devină atitudini esenţiale, care să stea la baza noului curriculum al sec. al XXI-lea."[6]

2. Formarea competenţei interculturale în cursul de RLS

2.1. Dialogul intercultural

Credem că cea mai bună metodă prin care profesorul de RLS poate contribui la formarea competenţei interculturale a studenţilor săi este realizarea unor activităţi didactice care să conducă la dialoguri interculturale între cursanţi, bazate pe curiozitate, respect, acceptare, onestitate. Prin

[2] Platon 2012, p. 274.
[3] Mornealo 2016, p. 202.
[4] Platon 2008, p. 52.
[5] https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/cefr_moldave.pdf.
[6] Găluşcă 2016, p. 47.

BDD-A28317 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:24 UTC)

dialog îi putem îndruma pe cursanţi spre cunoaştere şi spre autocunoaştere, acestea aducând înţelegere şi comuniune. „Promovarea dialogului intercultural […] presupune reducerea inegalităţilor de natură etnică, socială, religioasă sau de altă natură şi posibilitatea manifestării elementelor specifice fiecărei culturi.”[7]

Din punctul nostru de vedere, atunci când iniţiază un dialog intercultural, profesorul trebuie să ţină cont de câteva aspecte.

1) Să cunoască diferenţa dintre termenii *cultură* şi *civilizaţie*. „Prin *civilizaţie* se înţelege ansamblul trăsăturilor proprii ale unei ţări: felul de a trăi, de a reacţiona, de a gândi, mentalitatea sa reflectată în istoria sa, în instituţiile sale, instituţii de ordin social, politic, ideologic, juridic, administrativ, tehnic etc. La acestea, ca manifestări ale civilizaţiei unui popor, se mai adaugă atitudinile, habitudinile, comportamentele acestuia în familie, în mediul profesional, la biserică, pe stradă etc.[8] Cultura cuprinde domenii precum ştiinţa, arta, filosofia, mitologia, „care ilustrează, în cel mai înalt grad, un mod particular de *a gândi*, fixează o *viziune* specifică a lumii şi o *atitudine* faţă de univers”.[9] Apoi, să fie conştient de faptul că *şocul cultural* pe care străinii îl resimt atunci când ajung în ţara-gazdă este provocat, de fapt, de elemente ce ţin de civilizaţie, şi într-o mult mai mică măsură de elemente lingvistice sau culturale. Cu alte cuvinte, studenţii au nevoie să cunoască norme, bune maniere, comportamente specifice în diverse contexte, deci lucruri care oglindesc viaţa de zi cu zi a comunităţii, iar abia apoi sunt interesaţi de marile personalităţi ale culturii noastre, de domeniile artistice, de sărbători şi tradiţii etc.

2) Studenţii nu trebuie să fie receptori pasivi, iar cultura şi civilizaţia lor nu trebuie şi nu poate fi anulată. Profesorul trebuie să le acorde oportunitatea de a vorbi despre aspectele importante din ţara lor, iar astfel ei se vor simţi acceptaţi, înţeleşi, egali. Să nu uităm că „dialogul intercultural vizează, pe de-o parte, menţinerea identităţii prin conştientizarea propriei limbi şi culturi materne, pe de altă parte, formarea şi dezvoltarea de noi competenţe capabile să ajute la comunicarea dintre culturi”[10].

3) Profesorul trebuie să cunoască cultura şi civilizaţia din care fac parte studenţii pentru a evita situaţiile inconfortabile sau disputele. În acelaşi timp, este necesar să îi determine pe cursanţi să înţeleagă că „diversitatea etnică, religioasă, culturală nu trebuie să fie «sursa» generatoare de discriminări, segregări, conflicte etc., ci trebuie valorificată şi percepută ca oportunitate de dezvoltare, de schimbare, de îmbogăţire personală, de către fiecare dintre actanţii educaţionali”[11].

4) Atunci când prezintă aspecte legate de societatea românească, profesorul trebuie să evite cele două extreme binecunoscute: aceea de a lăuda excesiv cultura noastră şi aceea de a o denigra, de a o plasa în inferioritate faţă de cea a altor ţări, şi să găsească un echilibru între acestea, optând pentru onestitate. „Responsabilitatea de a ghida străinul în eliberarea de reducţionismul stereotipurilor culturale le revine, în mare măsură, celor însărcinaţi cu predarea limbii române, iar lecţia de limbă română pentru străini este locul în care străinul este ajutat să-şi formeze o *mitologie personală* asupra României.”[12]

2.2. Activităţi didactice

În momentul în care dorim să realizăm o activitate didactică având ca scop formarea competenţei interculturale, trebuie să ţinem cont de câteva aspecte/contexte:

a) cursanţii provin din aceeaşi ţară şi vorbesc aceeaşi limbă nativă;
b) cursanţii provin din ţări diferite şi vorbesc limbi native diferite;
c) în timpul învăţării limbii române cursanţii locuiesc în România;
d) în timpul învăţării limbii române cursanţii nu locuiesc în România;
e) pe lângă cursul de limbă română, studenţii participă şi la un curs de cultură şi civilizaţie românească;

[7] Russu 2016, p. 95.
[8] Branişte 2008, p. 71.
[9] *Ibidem.*
[10] Andreica, Coiug 2014, p. 336.
[11] Mornealo 2016, p. 204.
[12] Platon 2008, p. 52.

BDD-A28317 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:24 UTC)

f) studenţii participă doar la un curs de limbă română, nu şi la un curs de cultură şi civilizaţie românească;
g) nivelul de limbă (A1, A2, B1, B2, C1, C2) pe care-l deţin studenţii.

Dată fiind tema articolului, activităţile pe care le vom prezenta mai jos au ca obiectiv formarea competenţei interculturale a studenţilor străini. Însă, aşa cum vom putea observa, acestea sunt concepute ca să poată fi folosite în cadrul cursului de RLS, atingând şi alte obiective precum:

a) exersarea unor structuri gramaticale (prezent, perfect compus, conjunctiv, comparaţie, superlativ, adjectiv, dativ, acuzativ ş.a.) şi actualizarea unor conţinuturi lexicale (în funcţie de tematica activităţii);
b) dezvoltarea altor competenţe precum scrierea, vorbirea, comprehensiunea textelor orale sau scrise;
c) cunoaşterea, de către profesor, a studenţilor ca grup, dar şi ca individualităţi, pentru a putea veni în întâmpinarea nevoilor lor, dar şi cunoaşterea cursanţilor între ei.

1) *Prezentări orale*. Studenţii prezintă diverse aspecte ce ţin de civilizaţia şi de cultura din care provin, putând face chiar o comparaţie între ţara lor şi România, folosind materiale audio, video, hand-outuri. La final, colegii pot pune întrebări, creându-se astfel un context favorabil pentru dialog (un dialog neimpus, natural). Câteva subiecte posibile ar fi:

a) sărbători religioase sau naţionale din ţara lor, tradiţii, obiceiuri, mâncăruri tradiţionale, haine tradiţionale, dansuri, ritualuri;
b) obiective turistice, locuri mai puţin cunoscute sau preferate de către cursantul care prezintă;
c) aspecte importante pentru locuitorii unei ţări/regiuni legate de bunele maniere, de felul în care trebuie să se comporte în diverse situaţii (cum se salută, cum se comportă când sunt musafiri sau gazde, obiceiuri la masă ş.a.), cu alte cuvinte, ce ar trebui să ştie un turist sau o persoană care decide să locuiască în ţara lor.

2)*Ştiu/Vreau să ştiu*. Studenţii completează unul dintre tabele şi, împreună cu profesorul, găsesc răspunsuri la întrebările pe care le-au notat în ultima coloană.

Ce ştii despre România şi despre români?	**Ce vrei să afli despre România şi despre români?**

Tabel 1.

Ce ai ştiut despre România şi despre români înainte de a veni aici?	**Ce ai aflat despre România şi despre români de când locuieşti aici?**	**Ce vrei să afli despre România şi despre români?**

Tabel 2.

3)*Ţara mea vs România*. Studenţii completează enunţurile de mai jos şi discută între ei, compară răspunsurile, activitatea putând fi realizată şi în grupe.

Ţara mea ☺
- este situată...
- are ca forme de relief...
- avem animale ca...
- turiştii pot vizita....
- mâncarea tradiţională este...
- hainele tradiţionale sunt...
- sărbătorile/tradiţiile importante sunt...
- cel mai popular sport este...
- cea mai populară profesie este...
- cel mai cunoscut artist este...
- cred că oamenii din ţara mea sunt...
- îmi place în ţara mea faptul că...

România ☺
- este situată...
- are ca forme de relief...
- avem animale ca...
- turiştii pot vizita....
- mâncarea tradiţională este...
- hainele tradiţionale sunt...
- sărbătorile/tradiţiile importante sunt...
- cel mai popular sport este...
- cea mai populară profesie este...
- cel mai cunoscut artist este...

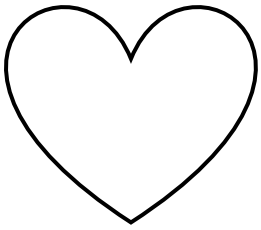
BDD-A28317 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:24 UTC)

- cred că oamenii din România sunt...
- îmi place în România faptul că...

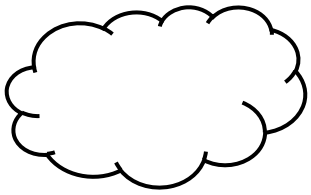
BDD-A28317 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:24 UTC)

4) *Să ne cunoaştem mai bine!*Studenţii completează figurile de mai jos răspunzând la întrebări. Apoi discută între ei şi găsesc fie colegi care au dat raspunsuri asemănătoare (de exemplu, doi studenţi care au scris amândoi că ştiu să cânte la pian), fie colegi la care le pot oferi soluţii (de exemplu, un cursant care a scris că nu ştie să cânte la pian, dar ar vrea să înveţe, va căuta un coleg care ştie să cânte la pian.)

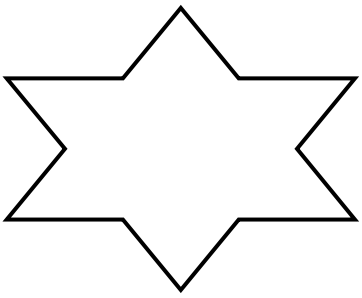
Ce ştiu şi îmi place să fac?

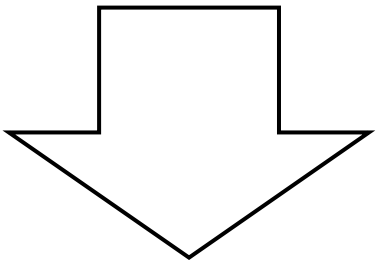
Ce visez să fac?

Ce nu ştiu să fac şi vreu să învăţ?

Ce nu îmi place să fac şi uneori trebuie să fac?

Observaţie. Întrebările pe care le-am formulat aici nu pot fi folosite pentru formarea competenţei interculturale, ci pentru o mai bună cunoaştere a studenţilor noştri – a fiecărui student în parte, dar şi a grupului ca unitate. Totodată, prin dialogul care urmează după completarea figurilor, studenţii ajung să se cunoască între ei şi să descopere pasiuni comune. Am apelat la aceste întrebări tocmai pentru a arăta, măcar printr-un exemplu, că activităţile prezentate pot fi realizate în atingerea mai multor obiective didactice, nu doar pentru formarea competenţei interculturale. Evident, pentru dezvoltarea acesteia vor fi formulate alte întrebări (Ce îţi place să faci în oraşul în care locuieşti acum?, Ce visezi să faci aici, ce oportunităţi ai în România?, Ce nu ştii şi vrei să afli despre România/acest oraş?, Ce nu îţi place aici?, Ce crezi că te-ar ajuta să te adaptezi mai uşor la civilizaţia din România?).

5) *Ceasul.*[1] Studenţii primesc un desen ca cel de mai jos. Fiecare stabileşte ora la care se întâlneşte cu unul dintre colegi. Apoi, profesorul anunţă ora şi subiectul de discuţie, urmând ca, de exemplu, din trei în trei minute, să schimbe ora şi subiectul. (Este preferabil ca profesorul să aibă un clopoţel, un instrument muzical prin care să anunţe sfârşitul timpului alocat unui subiect de discuţie, după care să explice noul subiect.)

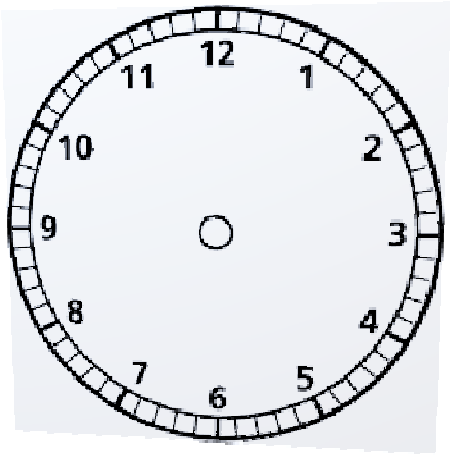
[1] Activitatea este realizată şi adaptată după modelul unei activităţi prezentate în Cărbunaru, Dragomir 2016.

BDD-A28317 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:24 UTC)

Zacharia

Lara

Luca

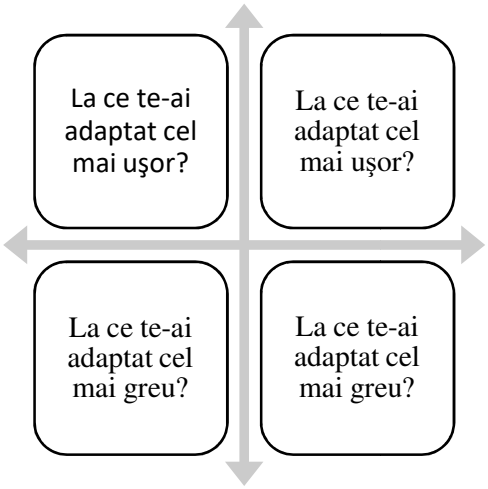
Ana

Salma

Soukaina

Observaţie. În realizarea acestei activităţi, profesorul trebuie să acorde o atenţie sporită subiectelor de discuţie. Acestea nu trebuie să depăşească nivelul studenţilor (A1, A2...) şi, sub nicio formă, nu trebuie să creeze disconfort emoţional.

6) *Cunoaşte-ţi colegii!* Activitatea se poate realiza în două feluri. Ca în figura din stânga, îndoind o coală A4 astfel încât, în perechi, fiecare student să răspundă la cele două întrebări fără să vadă răspunsurile colegului său. Apoi refac hârtia în forma ei iniţială şi compară răspunsurile, discutând şi punând şi alte întrebări. Sau, ca în figura din dreapta, studenţii lucrează individual, comparând apoi răspunsurile.

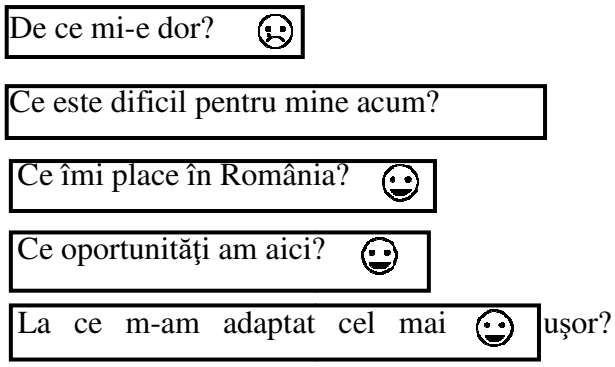
7) *Clepsidra.*Studenţii vorbesc despre ţara lor/România într-un timp scurt, stabilit dinainte (de exemplu, în două minute), astfel încât să surprindă lucrurile esenţiale pentru ei când vine vorba de acel loc, sau răspund la anumite întrebări adresate de către profesor sau de către un coleg (Ce este diferit în România faţă de ţara ta?, Ce îţi place în România?, Ce te-a impresionat aici?, Ce te-a şocat?, Ce putem vizita în ţara ta?, Ce crezi că este important să ştim despre ţara ta? etc.) Profesorul sau un alt student este responsabil de timp, având o clepsidră sau un cronometru.

8) *Extrage un bileţel.*[2]Fiecare cursant extrage un bilet pe care este scrisă o întrebare. Iniţial se formează grupuri de câte doi studenţi, fiecare răspunde la întrebarea pe care o are pe

[2] Activitatea este realizată şi adaptată după modelul unei activităţi prezentate Horea 2017-2018.

BDD-A28317 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:24 UTC)

bilet, apoi schimbă biletele între ei şi schimbă partenerul, urmând astfel ca toţi cursanţii să răspundă la mai multe întrebări.

9) *Folosirea unor materiale video şi audio*. Este foarte util ca materialele audio şi video pe care profesorul le prezintă grupului să conţină situaţii autentice, din care studenţii pot învăţa, pe lângă structuri sintactice şi lexicale, informaţii despre felul în care gândesc şi acţionează persoanele din comunitatea locală sau din România, în funcţie de normele societăţii, vârstă, domeniu profesional, rolul pe care îl au în familie etc.[3]

10) *Activităţi în afara orelor de curs*. „E necesar, pentru optimizarea însuşirii practice a limbii şi a abilităţilor de comunicare, să se procedeze la expunerea directă a grupului la mediul dinafara sălii de clasă, în activităţi care să implice utilizarea limbii în contexte sociale şi culturale corespunzătoare sferei de interes imediat al participanţilor la curs.”[4] Profesorul poate organiza excursii sau poate merge împreună cu grupul de cursanţi la cinema, la teatru, la restaurant, pentru ca ei să observe asemănările şi deosebirile dintre elementele de cultură şi civilizaţie din ţara lor şi din România, simţindu-se astfel liberi să ceară lămuriri cu privire la anumite aspecte ce ţin de comportament, respect, obiceiuri etc. În plus, „aplicarea achiziţiilor dobândite în clasă în situaţii reale de comunicare, în aplicaţii dirijate şi orientate tematic de către profesor sau la sugestia grupului, ar micşora, pentru cel care învaţă limba, eforturile de identificare, recunoaştere şi selecţie”.[5]

3. Concluzii

Formarea competenţei interculturale este la fel de importantă ca formarea celorlalte competenţe, chiar dacă aceasta nu este testată în cadrul universităţii – să nu uităm că *examenul* integrării se dă în afara sălii de curs, într-o societatea care, cu toate eforturile depuse astăzi, nu este întotdeauna pregătită să îi primească pe străini. Profesorul de RLS este primul care poate răspunde nevoii firești de integrare a studenţilor, iar dezvoltarea competenţei interculturale este un pas important în acest proces.

Este esenţial să conştientizăm că noţiunile de gramatică şi de vocabular, oricât de bine ar fi acestea explicate şi asimilate, nu pot cuprinde felul de a trăi şi de a gândi al unui popor sau al unei comunităţi. Profesorul are responsabilitatea, dar şi privilegiul de a iniţia un autentic dialog intercultural, bazat pe toleranţă, înţelegere, deschidere şi curiozitate. Studenţii au nevoie să pună întrebări, dar şi să fie ascultaţi. Sunt dornici de a cunoaşte mai în profunzime aspectele care, la începutul şederii lor în ţara noastră, îi impresionează sau îi şochează – vor să înţeleagă *de ce*... – dar, în acelaşi timp, sunt dornici să vorbească despre cultura lor – pentru ca noi să înţelegem *de ce*... Desigur, suntem într-o permanentă luptă cu timpul şi cu materia stufoasă, aşa că ideea de dialogul intercultural stă între necesitate şi teama de a nu pierde din timpul alocat aspectelor de ordin gramatical şi lexical. Tocmai de

[3] Vezi, de exemplu, http://video.elearning.ubbcluj.ro/.
[4] Munteanu 2008, p. 366.
[5] *Ibidem.*

BDD-A28317 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:24 UTC)

aceea am încercat, în articolul de faţă, să prezentăm câteva modele de activităţi didactice în care competenţa interculturală să poată fi dezvoltată concomitent cu competenţele lingvistice.

În final, subscriem şi noi ideii conform căreia „limba este una dintre cele mai *vii* forme ale spiritualităţii unei colectivităţi umane, un document expresiv al acesteia. Ea nu poate fi, aşadar, separată de civilizaţie şi cultură, expresii ale valorilor reprezentative pentru creativitatea unui popor."[6]

BIBLIOGRAPHY

Andreica, Coiug 2014: Alina Andreica, Ana Coiug, *Dialog intercultural în cadrul cursului în imersiune*, în vol. Sonia Munteanu (ed.), Elena Păcurar (ed.), *Studii de diversitate culturală şi limbaje de specialitate*, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă, 2014, p. 335-342.

Branişte 2008: Ludmila Branişte, *Limbă, civilizaţie, cultură: informare şi formare*, în vol. Ludmila Branişte (coord.*), Româna ca limbă străină – între metodă şi impact cultural. Dedicat împlinirii a 600 de ani de la atestarea documentară a oraşului Iaşi*, Iaşi, Casa Editorială Demiurg, 2008, p. 70-73.

Găluşcă 2016: Lilia Găluşcă, *Formarea competenţei interculturale la studenţii alolingviprin textul literar*, în vol. *Educaţia lingvistică – mijloc de promovare a dialogului intercultural şi a integrării socio-profesionale. Conferinţa naţională ştiinţifico-practică*, ediţia I, Chişinău, 2016, p. 46-50.

Mornealo 2016: Elena Mornealo, *Educaţia multiculturală într-o şcoală contemporană*, în vol. *Educaţia lingvistică – mijloc de promovare a dialogului intercultural şi a integrării socio-profesionale. Conferinţa naţională ştiinţifico-practică*, ediţia I, Chişinău, 2016, p. 202-206.

Munteanu 2008: Vladina Munteanu, *Dezvoltarea competenţei de comunicare prin expunerea directă la mediul socio-lingvistic*, în Ludmila Branişte (coord.)*, Româna ca limbă străină – între metodă şi impact cultural. Dedicat împlinirii a 600 de ani de la atestarea documentară a oraşului Iaşi*, Iaşi, Casa Editorială Demiurg, 2008, p. 366-369.

Platon 2008: Elena Platon, *Româna ca limbă străină (RLS): între ideologic şi ştiinţific*, în vol. Ludmila Branişte (coord.*), Româna ca limbă străină – între metodă şi impact cultural. Dedicat împlinirii a 600 de ani de la atestarea documentară a oraşului Iaşi*, Iaşi, Casa Editorială Demiurg, 2008, p. 49-55.

Platon 2012: Elena Platon, *Les pièges du concept de l'interculturalité*, în „La Francopolyphonie", ULM, Chișinău, nr. 7, 2012, p. 269-280, disponibil pe https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Les%20pieges%20du%20concept%20de%20linterculturalite.pdf, accesat în 10.06.18.

Russu 2016: Liudmila Russu, *Promovarea dialogului intercultural la orele de limba română*, în vol. *Educaţia lingvistică – mijloc de promovare a dialogului intercultural şi a integrării socio-profesionale. Conferinţa naţională ştiinţifico-practică*, ediţia I, Chişinău, 2016, p. 92-95.

https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/cefr_moldave.pdf.

http://video.elearning.ubbcluj.ro/.

* Cărbunaru, Dragomir 2016: Maria Cărbunaru, Ştefan Dragomir, *ACTitudine – Şcoala de improvizaţie*, Education studio, Cluj-Napoca, 2016.

* Horea 2017-2018: Sandra Horea, *C.R.E.D. – Cursul de redescoperire a educaţiei şi a dezvoltării*, Asociaţia Actions for change, Cluj-Napoca, 2017-2018.

[6] Branişte 2008, p. 70.

BDD-A28317 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:24 UTC)